

BLOKOVSKO RAZDELJEN SVET

1. HLADNA VOJNA

Tekom druge svetovne vojne sta ZDA in SZ bili zaveznici proti silam osi. Proti koncu vojne pa se pojavijo nesoglasja in oddaljevanje med državama. Zahod očita SZ protizahodnopolitiko v Bolgariji in Romuniji, Vzhod pa vpletanje VB v grško državljensko vojno. Nastopi obdobje hladne vojne: To je obdobje, ko ni ne vojne ne miru, obdobje nenehnih političnih in vojaških nesoglasij med povojnima velesilama - blokoma, ZDA in SZ.

2. BLOKOVSKA DELITEV

Posebej v Evropi sta bila dva ideološka svetova - zahodni demokratični in vzhodni socialistični – razdeljena z železno zaveso (besedo prvi uporabi Winston Churchill).

V nemo karto
Evropi z različnima
barvama vpiši
imena držav
vzhodnega in
zahodnega bloka,
nato z rdečo barvico
označi potek
železne zavesse.

3. ZVEZA NATO IN VARŠAVSKI PAKT

ZDA je želela omejiti SZ vpliv v Evropi, zato je finančno pomagala tistim evropskim državam, ki so se poskušale upreti komunizmu. To pomoč imenujemo Trumanova doktrina. Sledil ji je program za gospodarsko obnovo Evrope, ki ga imenujemo Marshallov načrt. SZ je na to odreagirala z ustanovitvijo Informbiroja, ki je povezal komunistične partije v Evropi, predvsem pa je bil sredstvo, ki ga je Stalin uporabljal za nadzor nad KP v Evropi.

ZDA in SZ se kljub grožnjam nista spopadli. Obe pa sta ustanovili vojaške zveze.

NATO – Severnoatlantski pakt, ustanovljen leta 1949 v Washingtonu. Naloga: zagotovitev skupne varnosti, obrambe in miru državam članicam.

Države članice: ZDA, Islandija, Luksemburg, Belgija, Danska, Nizozemska, Norveška, VB, Francija, Italija, Portugalska, Irska; ZRN, Grčija, Turčija, Španija.

Varšavska zveza – Ustanovljena v Varšavi leta 1955 in vključevala vse vzhodnoevropske komunistične države, razen Jugoslavije.

Države članice: SZ; Poljska, Češkoslovaška, Romunija, Bolgarija, Albanija, NDR, Madžarska.

Odnosi med blokoma so temeljili na zastraševanju. Vnela se je tekma v oboroževanju. To najbolje prikazuje spodnja karikatura.

Nikita Khrushchev in J.F. Kennedy merita svoje moč
sedeč na jedrskih raketah

a) Katere orožje sta velesili razvijali?

Jedrsko orožje.

b) Opiši pomen vohunjenja v oboroževalni tekmi.

Vohunjenje je omogočalo državam vednost o napredkih in dosežkih nasprotne države.